

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoP/5/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714207929
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:3714207929.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika, členov senátu JUDr. Ladislava Mejstříka, JUDr. Jozefa Turzu, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti B. E., nar. XX. XX. XXXX a M. E., nar. XX. X. XXXX, obe bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, deti rodičov, matky B. E., nar. XX. X. XXXX, bytom A. XX a otca M. D., nar. XX. X. XXXX, bytom M. S., O. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Barborou Vrbovou, advokátkou so sídlom S., S. X, v konaní o úpravu práv a povinností k maloletým deťom s príslušenstvom, na odvolanie otca a matky maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Žilina, č.k. 30P/39/2015-278 zo dňa 18. novembra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o úprave stretávania otca s maloletým M. E. **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Ostatné výroky rozsudku okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zveril maloletého M. do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil povinnosť prispievať na jeho výživu výživné vo výške 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky s účinnosťou od 1. 3. 2014, nedoplatok na výživnom za obdobie od 1. 3. 2014 do 30. 11. 2015 vo výške 1 590,- eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50,- eur spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku s tým, že otec je oprávnený s maloletým M. sa stretávať dvakrát v mesiaci na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, Referáte poradensko-psychologických služieb po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku, matka je povinná zabezpečiť prítomnosť maloletého M. na stretnutí a po uplynutí tejto doby je otec oprávnený stretávať sa s ním každý párný týždeň v sobotu od 9,00 hod. do 18,00 hod., pričom si ho prevezme od matky v mieste jej bydliska a po skončení stretnutia jej ho v mieste bydliska odovzdá, keď matka je povinná maloletého na stretnutie riadne pripraviť. Návrh matky na určenie spätného výživného na maloletého B. za obdobie od 1. 1. 2011 do 31. 1. 2014 a návrh matky na zvýšenie výživného na maloletého B. na 400,- eur mesačne zamietol, takisto aj návrh otca na zníženie výživného. Uvedeným zmenil rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 4P/57/2010-22 zo dňa 19. 8. 2010 v časti úpravy práv a povinností k maloletému M.. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania s tým, že o trovách štátu rozhodne samostatným uznesením. Súčasne zastavil konanie o návrhu otca na zverenie maloletého M. do jeho osobnej starostlivosti.

Mal za to, že naposledy bolo o úprave práv a povinností k maloletému M. rozhodované rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 4P/57/2010-22 zo dňa 19. 8. 2010, ktorým bola schválená dohoda rodičov, že maloleté deti M. a B. sa zverujú do ich striedavej osobnej starostlivosti v dvojtyždňových intervaloch, pričom výživné na deti rodičom určené nebolo. O úprave práv a povinností

k maloletému B. bolo naposledy rozhodované rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, č.k. 7P/55/2013-52 zo dňa 11. 2. 2014, ktorým bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej sa zrušila striedavá starostlivosť nad maloletým B. a tento bol zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu 150,- eur mesačne od 1. 2. 2014. V dobe posledného rozhodovania súdu o výživnom na maloletého B. otec pracoval v zahraničí, pričom podľa jeho vyjadrenia mal príjem okolo 1 700,- eur mesačne v čistom. Prácu v zahraničí ukončil 28. 2. 2014. Matka bola živnostníčka, pracovala v zahraničí ako opatrovatelka, jej príjem bol podľa jej vyjadrenia okolo 600,- eur mesačne v čistom. V priebehu konania Okresný súd Považská Bystrica nariadil uznesením č.k. 11P/41/2014-57 zo dňa 3. 7. 2014 predbežné opatrenie, ktorým zveril maloletého M. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať mu na výživu 30,- eur mesačne s tým, že predbežné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia konania o návrhu na zrušenie striedavej osobnej starostlivosti nad maloletým. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že v starostlivosti matky, ktorá v súčasnej dobe zabezpečuje starostlivosť o maloletého M., neboli zistené žiadne nedostatky, keď otec v priebehu konania uviedol, že súhlasí s jeho zverením do jej starostlivosti a svoj návrh na zverenie do jeho osobnej starostlivosti zobral v celom rozsahu späť. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd maloletého M. zveril do osobnej starostlivosti matky. V priebehu konania otec nežiadal upraviť styk s maloletým M., avšak neskôr uviedol, že sa chce s maloletým stretávať, keďže matka mu neustále v stretávaní so synom bráni a v minulosti zabezpečoval starostlivosť o maloletého. Maloletý je ovplyvňovaný zo strany matky a z toho dôvodu sa chce podieľať na jeho výchove a stretávať sa s ním. Zo znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca z odboru psychológia, klinická psychológia detí a dospelých PhDr. X. S. mal súd za zistené, že maloletý je naviazaný na matku, vzťah s otcom je toho času narušený, otca odmieta, nechce sa s ním stretávať a jeho pozíciu vo svojom živote vníma negatívne. Z výsledkov vyšetrenia maloletého v Centre poradensko-psychologického poradenstva a prevencie Považská Bystrica z 18. 7. 2013 a 4. 11. 2013 vyplýva, že maloletý má vybudovaný silný citový vzťah k otcovi a cíti sa pri ňom bezpečne, na základe čoho sa dá konštatovať, že k zhoršeniu vzťahu maloletého k otcovi došlo po tomto období. Môže sa jednať o vlastnú skúsenosť maloletého s otcom, ale nie je vylúčené, že maloletého výrazne negatívny postoj k otcovi bol vytvorený aj vplyvom tretej osoby, resp. osobami, ktoré zabezpečujú jeho starostlivosť a výchovu a bývajú s ním v spoločnej domácnosti. Znalec striedavú starostlivosť o maloletého neodporučil. Je vhodnejšie, aby výchovu maloletého zabezpečoval jeden z rodičov, pričom znaleckým dokazovaním nebolo zistené, že by niektorý z rodičov nebol schopný zabezpečovať starostlivosť o maloletého. Keďže od vykonania pohovoru s maloletým M. pred znalcom uplynula určitá doba, nariadil súd vykonať pohovor s maloletým prostredníctvom psychológa, majúci za to, že pohovor s odborníkom mimo budovu súdu je pre dieťa menej stresujúci a zaťažujúci. Matka sa ho však nezúčastnila a maloletého priviedla na pojednávanie, na ktorom maloletý uviedol, že sa nechce stretávať so svojím otcom, pretože ho nemá rád, otec niekedy po ňom kričal, nevedel však uviesť, z akého dôvodu. Otec sa o neho nestaral, a preto sa nechce s ním stretávať ani na krátku dobu. Súd nezistil žiadne dôvody, na základe ktorých by nemal upraviť styk otca s maloletým, naopak mal za to, že je potrebné styk upraviť, pretože pokiaľ sa otec nebude s maloletým stretávať, môže dôjsť k postupnému odcudzovaniu a pretrhnutiu väzieb medzi nimi. Matka nevynakladá dostatočné úsilie k tomu, aby pripravila maloletého M. na stretnutie s otcom a pokiaľ navrhovala neupravovať styk a ponechať to na rozhodnutí maloletého, mal za to, že vzhľadom na vyjadrenia maloletého pred znalcom a na pojednávaní je tento rozhodnutý s otcom sa nestretávať, pričom je potrebné, aby si maloletý uvedomil, že otec záujem o stretávanie s ním má, chce s ním tráviť čas a podieľať sa na jeho výchove. Vzhľadom na odmietanie maloletého stretávať sa s otcom, nedostatočnú prípravu na stretnutie zo strany matky, dlhšiu dobu odlúčenia s otcom, chcel predísť tomu, aby si otec nemusel vynucovať stretávanie aj za prípadnej asistencie polície, čo negatívne vplyva na maloletého, a preto upravil stretávanie za prítomnosti odborníka, psychológa na ÚPSVaR Žilina, Referáte poradensko-psychologických služieb, a to dvakrát v mesiaci po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Psychológ, ktorý bude zo strany súdu oboznámený s úpravou styku v jeho prítomnosti, na základe žiadosti otca dohodne s otcom a matkou termín stretnutia otca s maloletým na úrade práce, stanoví podmienky a dobu každého stretnutia podľa jeho úvahy a vzhľadom na situáciu a matka bude povinná maloletého doviesť na stretnutie. Vychádzal tiež zo skutočnosti, že v súčasnej dobe rodičia nedokážu spolu riadne komunikovať, sú medzi nimi zjavné rozpory, a preto v záujme maloletého bude, aby sa rodičia zo začiatku stretli za prítomnosti psychológa, ktorý im podá odborné poradenstvo, aby stretnutia mohli prebehnúť bez negatívneho zasahovania zo strany rodičov. Po uplynutí doby 6 mesiacov, počas ktorej sa bude maloletý M. s otcom stretávať na úrade, môže sa s otcom stretávať každý páry týždeň od 9,00 hod. do 18,00 hod. a po opätovnom vybudovaní si vzťahu, získaní dôvery maloletého k otcovi, môžu sa stretávať po dohode aj častejšie, keďže matka uvádzala, že v stretávaní maloletého s otcom nebráni a ponecháva to na jeho

rozhodnutí. Pri rozhodovaní o výške výživného súd porovnal možnosti, schopnosti a majetkové pomery u oboch rodičov a prihliadol k odôvodneným potrebám maloletých detí. Porovnal okolnosti dôležité pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia, ako aj v čase rozhodovania vo veci samej, majúc za to, že hmotnoprávnou podmienkou toho, aby mohol o veci opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov, ktorú skúmal a zistil, že maloletý B. je žiakom 8. ročníka základnej školy, v čase posledného rozhodovania bol žiakom 6. ročníka. Má bežné výdavky so stravou, ošatením, školou, za obedy v školskej jedálni a cestovné do školy, už dlhšiu dobu má alergiu a matka mu platí za lieky. Maloletý M. je žiakom 3. ročníka a taktiež má bežné výdavky so stravou, ošatením, stravou v školskej jedálni a cestovným. Pokiaľ sa matka domáhala, aby súd zaviazal otca k zaplateniu spätného výživného na maloletého B. za obdobie od 1. 1. 2012 do 31. 1. 2014, kedy zabezpečovala starostlivosť o neho sama a otec neplatil na jeho výživu, mal podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine za to, že výživné možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne od začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, t.j. priznať výživné pre dieťa spätne po začatí konania možno len výnimočne. Keďže matka nepožiadala o spätné výživné v čase, keď sa rozhodovalo o zverení maloletého B. do jej starostlivosti pre nevedomosť o tom, že môže o toto žiadať a neuviedla žiaden dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý jej bránil uplatniť zákonný nárok už skôr, jej návrh na určenie spätného výživného zamietol. V súvislosti s návrhom na zvýšenie výživného na sumu 400,- eur na maloletého B. mal za to, že od posledného rozhodovania súdu o výživnom v roku 2014 nenastala zmena pomerov na strane maloletého. Od posledného rozhodovania súdu uplynuli necelé dva roky, maloletý B. je naďalej žiakom druhého stupňa základnej školy a určená výška výživného 150,- eur pokryje preukázané bežné potreby maloletého B., a preto prihliadnuc aj k jej príjmu návrh na zvýšenie výživného zamietol. Takisto zamietol návrh otca na zníženie výživného na maloletého B., keďže nebola preukázaná zmena pomerov ani na strane otca, ktorý bol naposledy zamestnaný v zahraničí, kde mohol zarábať okolo 1 700,- eur mesačne, pričom sa rozhodol podnikáť prostredníctvom obchodnej spoločnosti na Slovensku, teda mohol zotrvať v predchádzajúcom zamestnaní, kde mal zabezpečený pravidelný príjem s prihliadnutím na to, že má dve vyživovacie povinnosti, teda sám sa vzdal svojho zamestnania a zárobku, keďže v súčasnosti zarába 370,- eur mesačne. Aj vzhľadom na vynakladané výdavky, ktoré otec má, je schopný dosahovať taký príjem ako dosahoval naposledy, tak aby platil doteraz určené výživné. Otca zaviazal prispievať na výživu maloletého M. výživným 100,- eur mesačne s účinnosťou od 1. 3. 2014, teda od začiatku mesiaca, v ktorom matka podala návrh na zrušenie striedavej osobnej starostlivosti a zverenie maloletého M. do svojej osobnej starostlivosti, keďže takto určená výška výživného zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého vzhľadom k možnostiam a schopnostiam otca a s prihliadnutím na to, že otec má vyživovaciu povinnosť k maloletému B. vo výške 150,- eur mesačne. Rodine sú navyše vyplácané rodinné prídavky na každé dieťa vo výške 23,52 eur mesačne, z čoho matka uhrádza časť ich odôvodnených potrieb, keď navyše otec platí maloletým poistenie, a to maloletému B. vo výške 33,31 eur a maloletému M. vo výške 22,50 eur mesačne. Na nedoplatok na výživnom za obdobie od 1. 3. 2014 do 30. 11. 2015 na maloletého M. vo výške 2 100,- eur zúčtoval výživné otcom platené na základe predbežného opatrenia vo výške 30,- eur mesačne za 17 mesiacov, t.j. 510,- eur a rozdiel vo výške 1 590,- eur mu umožnil splácať v splátkach spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok s tým, že v prípade nezaplatenia jednej splátky sa stane splatným celý nedoplatok.

O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. s tým, že o trovách štátu rozhodne samostatným uznesením vzhľadom na skutočnosť, že bolo nariadené znalecké dokazovanie a otec sa odvolal voči uzneseniu o priznaní odmeny súdному znalcovi, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podal odvolanie otec maloletých detí, keďže v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 205 ods. 2 písm. a/, b/ O.s.p. a žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť tak, že maloletý M. bude zverený do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov v dvojtyždňových intervaloch s tým, že každý z rodičov bude maloletého M. zastupovať a spravovať jeho majetok a výživné sa neurčuje, resp. ho zrušíť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Poukázal na to, že maloletý M. bol rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 4P/57/2010 zverený do striedavej osobnej starostlivosti, ktorý rozsudok od roku 2013 prestala matka rešpektovať, za čo jej boli uložené niekoľkokrát v konaní o výkon rozhodnutia pokuty a bola vyzývaná na jeho rešpektovanie. Preto podal podľa § 26 Zákona o rodine návrh na zverenie maloletého do svojej osobnej starostlivosti, keďže nastala zmena pomerov spočívajúcich v tom, že matka neumožňovala opakovane, bezdôvodne a zámerne jeho styk s maloletým, a tak obmedzovala právo dieťaťa na stretávanie s druhým rodičom a vylúčila ho zo života ich spoločného dieťaťa, čím neposkytovala žiadnu záruku, že výchova dieťaťa splní ciele, ktoré od nej spoločnosť očakáva. Okresný súd sa nezaoberal tým, či nastala taká zmena pomerov, ktorá by zakladala potrebu zmeny v úprave výkonu rodičovských práv a povinností,

keď v odvolaní rozsudku len konštatuje, že u matky neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by bránili v riadnej starostlivosti o maloletého. Poukázal na to, že v predchádzajúcich rozhodnutiach o zmene rodičovských práv a povinností k maloletým deťom nikdy nebola zistená zmena pomerov spočívajúca v zmene matkinej schopnosti zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletých. Okresný súd sa nezaoberal dôkaznými prostriedkami odôvodňujúcimi zmenu pomerov podľa § 26 Zákona o rodine, ktorými sú výzvy a pokuty matke a znalecký posudok PhDr. X. S. a výsluch maloletého na pojednávaní, kam maloletého priviedla, keďže nariadeného pohovoru s psychológom sa odmietla s maloletým zúčastniť. Okresný súd tieto dôkazy v rozhodnutí len skonštatoval, avšak bez postupu podľa § 132 O.s.p.. Počas konania bolo preukázané, že mu je dlhodobo bránené sa s maloletým stýkať a k negatívnej zmene postoja maloletého došlo až po tom, ako mu matka začala brániť v styku s otcom, pričom súd sa nezaoberal tým, čo je dôvodom tejto zmeny. Súd sa nezaoberal zdravotným stavom matky, na ktorý v priebehu konania poukazoval z dôvodu, že sa v minulosti liečila na psychické ochorenie, keď v súčasnosti sa nelieči, a preto je pochybná jej spôsobilosť vychovávať maloleté dieťa, a preto je dôležité vyšetrenie jej zdravotného stavu. Aj keď matka odôvodnila svoj návrh tým, že maloletý chce byť so svojím bratom, ani v jednom vyjadrení ho nespomenul. Všetky vyjadrenia sa týkali len negatívnych emócií voči otcovi, v čom videl manipuláciu, až programovanie maloletého zo strany matky, čo má za následok tzv. syndróm zavrhnutého rodiča riešený v § 26 Zákona o rodine.

Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, podala odvolanie aj matka maloletých detí. Výroky o zverení maloletého M. do jej osobnej starostlivosti a stanovenú výživovú povinnosť otca na maloletého vo výške 150,- eur, včítane zmeškaného výživného považovala za vecne správne. Nesúhlasila s úpravou styku otca s maloletým M., keďže si nevedela predstaviť, ako by s ním mala chodiť na úrad, keď to odmieta, navyše chodí do školy a vymeškával by, ona pracuje na zmeny a za neustále absencie by ju prepustili. Preto žiadala styk neupravovať a nechať ho na dieťati samom bez prinútenia. Ďalej žiadala, aby na maloletého B. bola doplatená suma výživného 3 750,- eur za obdobie od januára 2012 až do februára 2014 (15 mesiacov po 150,- eur), kedy napriek tomu, že maloletý bol zverený do striedavej starostlivosti, vychovávala ho výlučne sama, keďže k otcovi chodiť odmietol a tento na jeho výživu nijako neprispieval. Poukázala na výdavky otca 890,- eur na leasing auta, za parkovanie, hypotéku na byt na Slovensku 400,- eur a náklady naň 220,- eur, nájom bytu v Rakúsku 230,- eur, za telefóny a internet 90,- eur, a to bez stravy a ošatenia, a to pri jeho údajnom príjme 370,- eur mesačne, aj keď jeho obchodná spoločnosť mala príjem 50 500,- eur. Maloletý B. od poslednej úpravy výživného v roku 2014 vyrástol, preto mu musí zakupovať mužskú obuv, zvýšili sa výdavky na lieky z dôvodu ochorenia na astmu, ako aj na cestovné, keďže do školy dochádza. Preto žiadala okrem doplatku výživného, aj jeho zvýšenie na 400,- eur, poukazujúc na svoj príjem 400,- eur mesačne + rodinné prídavky na deti 45,- eur a výživné 180,- eur, z čoho platí hypotéku 200,- eur. Ďalej uviedla, že po rozhodnutí súdu jej otec navrhoval peňažné čiastky za možnosť stretávať sa s maloletým M., čo považovala za choré. Prála si, aby obe deti vyrástali spolu v klude, v harmonickej rodine a podieľali sa na životnej úrovni oboch rodičov, pričom ona dobrovoľnému styku maloletého M. s otcom brániť nebude.

Matka vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu otca zotrvala na skutočnostiach uvedených počas konania a v odvolaní, ďalej uviedla, že už po uzavretí manželstva sa prejavila labilná, nevyrovnaná a konfliktná povaha otca a z toho vyplývajúce jeho správanie ku nej, ako aj k maloletému B., v dôsledku čoho začala trpieť silnou úzkosťou a depresiou a od roku 2003 navštevovať psychiatricku. Po rozvoze sa jej stav zlepšoval, od roku 2008 k nej nechodí, keďže má vyrovnaný šťastný vzťah s partnerom, za ktorého je vydatá a v ktorom vzťahu sa cíti spokojné a šťastné aj maloleté deti. Nikdy nebránila chodiť maloletým k otcovi, rozhodli sa tak sami bez jej nátlaku, či pričinenia, pretože sa u neho cítili zle, nestaral sa o ne, pohadzoval ich po celej rodine a známych a neustále ju pred deťmi ohováral a ponižoval, škaredo sa o nej vyjadroval. Zo strany otca ide o účelové konanie na rozbitie fungujúceho prostredia, v ktorom deti bez problémov spolu vyrastajú. Otcovi nejde o deti, ale o pomstu voči jej osobe. Otec mal možnosť prejsť svoje výchovné metódy počas trvania striedavej starostlivosti, avšak zlyhal vo všetkých smeroch, v dôsledku čoho bez jej pričinenia ho deti odmietajú.

Otec vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu matky taktiež zotrval na skutočnostiach uvedených počas konania a v odvolaní. Ďalej uviedol, že matka navrhla striedavú opateru z dôvodu, že chcela pracovať v Rakúsku. Od samého začiatku si striedali len maloletého B., syn M. bol výhradne v jeho opatere. Odovzdávanie maloletého B. v rámci striedavej opatery bolo realizované matkiným snúbencom, nie matkou. Matka deti na stretávanie s otcom nepripravovala, naopak pred deťmi ho osočovala a deti proti nemu štvála, čo on nikdy nerobil. Nedoplatok výživného na maloletého B. bol riešený v konaní o jeho

zverení do výlučnej osobnej starostlivosti matky, v ktorom bola finančná stránka plne prejednaná a súd jej nepriznal žiadnu finančnú kompenzáciu. Luxusný automobil nevlastní, matka jeho náklady na živobytie uviedla nepravdivo, pričom zatajila, v akých pomeroch sama žije, keď vlastní pozemok blízko Bratislavy v trhovej hodnote 245 000,- eur. Žije v spoločnej domácnosti so svojím manželom, a teda aj jeho príjem je nutné zohľadniť, rovnako vlastníctvo osobného auta v ich domácnosti. Ďalej uviedol, že deti pri matke sa nemôžu slobodne vyjadriť, lebo by im hrozila za to sankcia, preto nemožno očakávať, že by maloletý M. otvorene povedal, že chce ísť k nemu, že by sa či už pred znalcom alebo kolíznym opatrovníkom nevyjadril v súlade s matkiným nariadením. U oboch detí sa dá pozorovať syndróm zavrhnutého rodiča a ide o popudzovanie detí proti nemu, čo plne spadá pod definíciu týraných detí. Dieťa tak stráca všetko, čo s druhým rodičom súvisí, zabrzdí sa a deformuje sa mu emocionálny a psychosociálny vývoj, prejavuje sa u neho znížený vzťah k autoritám, znížená schopnosť sociálnej diferenciácie, vytvára sa falošné ja, čo ich poznamenáva na celý život. Cieľom matky je odrezat' deti od otca a na deťoch čo najlepšie formou platenia výživného zarábať. Matka nepripravuje dieťa na styk s otcom a dieťa otca odmieta, z toho dôvodu by v zásade nemalo byť zverené do jej osobnej starostlivosti. Mal za to, že neexistujú žiadne dôvody na zákaz styku s maloletým M..

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. tento rozsudok vo výroku o úprave styku otca s maloletým M., ako aj v nadväzujúcom výroku o trovách konania zrušil podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. a v tejto časti vec vrátil na ďalšie konanie. Ostatné výroky okresného súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

V potvrdzujúcej časti krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie zdôvodnil v súlade s § 157 ods. 2 O.s.p.. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia vo výroku o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky a k odvolacím námietkam krajský súd dopĺňa, že nie je pravdivé tvrdenie otca, že okresný súd sa nezaoberal tým, či nastala taká zmena pomerov, ktorá by zakladala potrebu zmeny v úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Z odôvodnenia rozsudku totiž jednoznačne vyplýva, že v čase rozhodovania prvostupňového súdu, ktorý stav je rozhodujúci (§ 154 ods. 1 O.s.p.), zo strany maloletého M. dochádzalo k odmietaniu otca a akéhokoľvek stretávania sa s ním, na základe čoho zoberal aj späť návrh na jeho zverenie do jeho osobnej starostlivosti a súhlasil s tým, aby bol zverený do osobnej starostlivosti matky, u ktorej, ako aj sám uviedol, nikdy (ani v predchádzajúcich rozhodnutiach) neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by jej bránili v riadnej starostlivosti o maloletého. Spôsobilosť matky vychovávať maloletého syna bola navyše preskúmaná a pozitívne vyhodnotená (takisto ako aj u otca) v priebehu znaleckého dokazovania, kedy žiadne patologické zmeny u nej zistené neboli, pričom znalec striedavú starostlivosť neodporučil. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia vo výroku, ktorým bol návrh matky na doplatenie výživného na maloletého B. za obdobie od januára 2012 až do februára 2014 zamietnutý, krajský súd dopĺňa, že výživné aj za toto obdobie bolo posudzované pri predchádzajúcom rozhodovaní súdu o zverení maloletého do jej osobnej starostlivosti, kedy bolo vo veci právoplatne rozhodnuté, a preto opätovné rozhodovanie o ňom by bolo nezákonným preskúmaním predchádzajúceho rozhodnutia, keďže ak sa už vo veci právoplatne rozhodlo, nesmie sa podľa § 159 ods. 3 O.s.p. prejednávať znova (res iudicata). Na doplnenie správnosti napadnutého rozhodnutia vo výroku, ktorým bol návrh matky na zvýšenie výživného na maloletého B. zamietnutý a k odvolacím námietkam, krajský súd dopĺňa, že matka poukázala na príjmy obchodnej spoločnosti, pričom opomenula uviesť výdavky, keď prvostupňový súd správne ako pri predchádzajúcom rozhodnutí vychádzal zo značného príjmu, ktorý otec dosahoval v čase, kým začal podnikáť, pričom matka rozsudok v časti výživného na maloletého M. vo výške 100,- eur mesačne, vychádzajúc z tých istých príjmov a výdavkov otca, považovala za vecne správny a na o niekoľko rokov staršieho B. už požadovala výživné o 300,- eur neodôvodnene vyššie, opomenúc to, že je vydatá a rovnakým dielom musí výdavky na domácnosť znášať aj jej manžel, ktorá možnosť u otca absentuje.

V časti úpravy styku otca s maloletým M. krajský súd rozhodnutie okresného súdu zrušil, majúc za to, že výrok, na základe ktorého je otec oprávnený sa s ním stretávať dvakrát v mesiaci na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, Referáte poradensko-psychologických služieb po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku s tým, že matka zabezpečí prítomnosť maloletého na stretnutiach, nie je formulovaný tak jasne a určite, aby bolo zrejmé ako súd rozhodol, t.j. ako vymedzil práva a povinnosti rešpektujúc požiadavku potencionálnej materiálnej vykonateľnosti, keďže pre výkon súdneho rozhodnutia nestačí, aby spôsob ich stanovenia bol uvedený v odôvodnení rozsudku (§ 251 ods. 1 O.s.p.). Vychádzajúc z jeho neurčitosti nemohol ho okresný súd ani dostatočne odôvodniť tak, aby mohol byť preskúmaný nadriadeným súdom. Navyše, z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že okresný súd uložil rodičom, ako aj maloletému výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti sa podrobiť odbornému psychologickému poradenstvu na Referáte poradensko-psychologických služieb podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, aj keď toto zákonné ustanovenie na zistený skutkový stav neaplikoval. V rozhodnutí spolu s časovým úsekom (resp. predpísaným počtom hodín) neurčil ani ciele, ktoré má poradenstvo sledovať (napr. zlepšenie schopnosti rodičov navzájom komunikovať o výchove dieťaťa, naučiť sa akceptovať úlohu druhého rodiča vo výchove, prelomiť manipuláciu rodiča s dieťaťom proti druhému rodičovi ...), ktoré má poradenstvo sledovať, keď ako už bolo uvedené, toto nestačí uviesť v odôvodnení rozhodnutia. Po uložení opatrenia súd sleduje jeho vykonávanie a po uplynutí doby, na ktorú bolo uložené, zhodnotí jeho účinnosť na základe podanej správy (§ 37 ods. 5, 6 Zákona o rodine). Až zo záverov poradenstva rozhodne o aplikácii ďalších opatrení, prípadne aj po vykonaní ďalšieho potrebného dokazovania, ktorými upraví výkon rodičovských práv a povinností ohľadne stretávania otca s maloletým.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd rozhodnutie okresného súdu vo výroku o styku otca s maloletým zrušil s tým, že v priebehu ďalšieho konania bude úlohou okresného súdu po vykonaní potrebného dokazovania v uvedenom smere vo veci opätovne rozhodnúť a svoje rozhodnutie náležite podľa ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.